

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: A. T., narozená X,
 bytem X,
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
 sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. Xa ze dne 17. 7. 2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobkyně byla od roku 2020 uznána invalidní v prvním stupni. Rozhodnutím č. j. Xb ze dne 24. 4. 2025 jí žalovaná odřála invalidní důchod. Na základě posudku lékaře Institutu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

posuzování zdravotního stavu totiž poklesly pracovní schopnosti žalobkyně pouze o 30 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami. Měla za to, že se její zdravotní stav nezlepšil, naopak zhoršil. Posudek posudkového lékaře vycházel pouze z části odborných nálezů bez celkového zhodnocení dopadů zdravotního postižení na výkon jejího zaměstnání a možnosti dalšího pracovního začlenění. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a spondylopatie), položku 1b (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének s lehkým funkčním postižením, postižení zpravidla více úseků páteře, polytopní blokády s omezením pohyblivosti, svalové dysbalance, porucha statiky a dynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění, s recidivujícím lehkým neurologickým nálezem, bez známek poškození nervu, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 10–20 %. Posudkový lékař zvolil horní hranici daného rozmezí. Tuto hodnotu dále zvýšil o 10 % podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí 30 %, což neodpovídá invaliditě žádného stupně. Den zániku invalidity posudkový lékař určil ke dni 15. 4. 2025, tedy ke dni jednání posudkového lékaře v prvním stupni.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobkyně brojila žalobou. Od roku 2020, kdy jí byl přiznán invalidní důchod prvního stupně, se její zdravotní stav zhoršil. Práci zvládala jen s pomocí druhých, nicméně s ohledem na zhoršení zdravotního stavu a organizační změny byla propuštěna. Její zdravotní stav tudíž nemohl být stabilizovaný a umožňovat jí práci, která by odpovídala jejímu vzdělání a zkušenostem, což konstatoval posudkový lékař. V minulosti bylo jiným posudkovým lékařem konstatováno, že nelze předpokládat nabytí její pracovní schopnosti v rozsahu, který by měl vliv na stanovení invalidity. Nynější posudek posudkového lékaře vycházel z toho, že bylo možné očekávat stabilizaci a zlepšení. Tento závěr však posudkový lékař řádně neodůvodnil. Nebyly ani zohledněny její další zdravotní potíže (potíže s krční páteří, bolesti kloubů, úzkostný syndrom a závažné trávicí obtíže). Závěr posudkového lékaře ohledně nepřítomnosti radikulopatie nebyl správný.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, ve vyjádření odkázala na závěry vlastního námitkového a posudkového řízení. Ve správním řízení byla žalovaná vázána posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu, dle něhož poklesly pracovní schopnosti žalobkyně o 30 %. Závěrem žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

III. Posouzení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Obecná východiska

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně. Tento postup navrhla i žalovaná.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 30 %, a proto se v jejím případě nejednalo o invaliditu žádného stupně. Posudková komise u žalobkyně shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položku 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Tedy ve shodě s posudkovým lékařem dospěla k závěru, že se jedná o bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének s lehkým funkčním postižením. Posudková komise hodnotila na horní hranici daného rozmezí (10–20 %), a to s ohledem na dělnickou profesi žalobkyně. Tuto hodnotu rovněž zvýšila o 10 % podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Celkově tedy pokles pracovní schopnosti žalobkyně činí 30 %, což neodpovídá invaliditě žádného stupně. Den zániku invalidity byl stanoven rovněž ke dni 15. 4. 2025,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

tedy ke dni jednání posudkového lékaře v prvním stupni.

11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobkyně pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopna fyzicky těžké práce s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze a v nepříznivých klimatických podmínkách. Je schopna lehčí práce s možností změny polohy sed-stoj v příznivém klimatu. Vůči složení posudkové komise účastníci nic nenamítli.

K námitkám žalobkyně vůči posudku

12. Žalovaná vůči posudku neměla námitky.
13. Žalobkyně s posudkem nesouhlasila. Její zdravotní potíže přetrvávaly, což bylo doloženo lékařskými zprávami. Nebylo jí tedy zřejmé, z jakého důvodu došlo ke snížení poklesu její pracovní schopnosti, a tudíž odůvodnění příslušného stupně invalidity.
14. Tyto námitky nejsou důvodné. Posudková komise na str. 7–8 posudku uvedla, že při původním posudku přiznávajícím invaliditu prvního stupně nebylo doloženo těžké funkční postižení kloubů. Posudková komise tedy nepřímou konstataci posudkový omyl původního posudku. Tomu v zásadě odpovídá i hodnocení lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu, která pro námitkové řízení konstatovala, že původní posudek přiznávající invaliditu vycházel z možnosti adaptace či rekvalifikace žalobkyně a zároveň stanovil trvalou platnost. I tento postup lékařka IPZS nepřímou hodnotila jako posudkový omyl, neboť invalidita se hodnotí ve vztahu k poklesu pracovní schopnosti. Původní posudek byl tedy této části rozporný.
15. Posudková komise tedy vzala v potaz námitky žalobkyně a uvedla konkrétní důvody, pro které se domnívá, že původní posudek nebyl správný. Toto hodnocení je srozumitelné, logické a na věc přílehlé; soudu nenáleží ho přezkoumávat po odborné stránce.
16. Protože posudek splňuje požadavky setrvalé kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 30 %, což podle § 39 odst. 1, odst. 2 a) až c) zákona o důchodovém pojištění neodpovídá invaliditě žádného stupně.

IV. Závěr

17. Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a úspěšné žalované náhrada nákladů nenáleží. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 27. března 2026

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.